

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою НТУ «ДП»
від 21.07.2026, протокол № 20

ПОРЯДОК
розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату,
фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних
творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було
присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно
вчене звання у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка»

Уведено в дію
наказом НТУ «ДП»
від 21.07.2026 № 211

Дніпро
2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (далі відповідно – Порядок, університет) розроблено відповідно до «Примірного порядку (розділу) розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, з урахуванням особливостей організації освітньої та наукової діяльності університету» (Додаток 4 до протоколу № 12 (103) від 07.07.2026 засідання Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти) та законів України «Про академічну доброчесність», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну діяльність», постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації», «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів», наказів та листи Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук», «Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах», «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти», «До питання уникнення проблем і помилок у практичних забезпечення академічної доброчесності», Кодекс академічної доброчесності університету, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти університету, Положення про систему запобігання та виявлення плагіату університету, Процедура засідання разової спеціалізованої вченої ради для проведення публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в університеті та інших нормативно документів України та університету.

1.2. Порядок визначає:

- процедуру розгляду Комісією з академічної доброчесності (далі – Комісія) повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання;
- процедуру розгляду рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) про встановлення (невстановлення) наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання;
- процедуру розгляду скарги на рішення Комісії до Вченої ради університету.

1.3. Університет за правилами цього Порядку забезпечує розгляд:

- Комісією повідомлення з доказами, що свідчать про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі

та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання;

- Комісією рішення Національного агентства про встановлення (невстановлення) наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання;

- Вченою радою університету скарги на рішення Комісії про позбавлення особи наукового ступеня та/або вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням академічного твору (академічних творів), в якому (яких) Національним агентством було встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або про відмову у позбавленні особи наукового ступеня та/або вченого звання у разі невстановлення Національним агентством наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі та/або з урахуванням якого (яких) присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання.

1.4. Комісія розглядає повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання університетом, або у випадку отримання повідомлення від Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти на підставі Закону України «Про академічну доброчесність» та у порядку ним затвердженим.

2. ПОДАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ

2.1. Повідомлення з доказами, що свідчать про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання може бути подано до Комісії будь-якою особою, яка має такі докази.

2.2. У повідомленні зазначається:

1) найменування університету, до якого подається;

2) прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) особи (повне найменування юридичної особи), яка подає скаргу (далі – заявник), її контактні дані (адреса, номер телефона, адреса електронної пошти);

3) інформація про рішення, яким присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, що приймалось на підставі чи з урахуванням академічного твору, повідомлення про академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію в якому подається;

4) бібліографічний опис академічного твору, повідомлення про академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію в якому подається; контактні дані автора академічного твору (за наявності такої інформації в заявника);

5) URL-адреса вебсторінки Національного репозитарію академічних текстів та/або сторінки офіційного веб-сайту, де розміщено електронний примірник академічного твору (творів), індекс DOI публікації, щодо якого (яких) подавалося повідомлення.

Під офіційним вебсайтом розуміється веб-сайт, призначений для легального розміщення наукових публікацій – веб-ресурс репозиторію, бібліотеки, журналу, музею, наукової установи, закладу, органу влади або їх структурних підрозділів тощо;

6) посилання на вимоги до відповідних академічних творів, чинні на момент

присудження наукового ступеня, ступеня вищої освіти або присвоєння вченого звання;

7) бібліографічні описи академічних творів, які є джерелами неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів, наукового (творчого) результату інших авторів без відповідного посилання (академічного плагіату) (далі – джерело плагіату), та/або інформацію про фабрикацію, фальсифікацію;

8) URL-адреса веб-сторінки офіційного веб-сайту, де розміщено в електронній формі джерело плагіату (індекс DOI такої публікації) та/або інформацію про фабрикацію, фальсифікацію, або електронна копія такого джерела.

У випадку розміщення джерела плагіату за URL-адресою веб-сторінки іншого ніж офіційний веб-сайт, таке джерело повинно містити:

- повний текст твору;
- вказівку на авторство;
- вказівку на дату підписання до друку (якщо видання, де розміщено твір, її містить) або дату оприлюднення твору, створеного автором (авторами) для розміщення на веб-сайті;
- вихідні відомості видання (або титульну сторінку рукопису дисертації, першу і другу сторінки автореферату);
- зміст видання (або рукопису дисертації).

Для публікації, створеної автором (авторами) для розміщення на веб-сайті, вимоги абзаців шостого – сьомого цього підпункту не застосовуються.

У разі відсутності джерела плагіату у мережі Інтернет, до повідомлення додається примірник такого джерела або його копія (у тому числі електронна), про що зазначається у повідомленні. У випадку надання копії, у повідомленні має бути зазначено, що вона ідентична примірнику. Доведення ідентичності електронної копії примірнику покладається на заявника.

До повідомлення додаються:

- порівняльна таблиця із наведенням фрагментів академічного твору (творів) та відповідних фрагментів джерел академічного плагіату та/або відомостей про фабрикацію, фальсифікацію;
- копія академічного твору, на підставі та/або з урахуванням якого було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти, присвоєно вчене звання, про наявність у якому порушення академічної доброчесності подавалось повідомлення;
- примірники або копії джерел академічного плагіату. Примірник або копія джерела академічного плагіату, відсутнього у мережі Інтернет, мають відповідати вимогам, встановленим абзацами третім – восьмим підпункту 8 цього пункту.

2.3. Повідомлення з додатками подається (надсилається) до університету у паперовій чи електронній формі за підписом фізичної особи або керівника юридичної особи відповідно (для повідомлень у електронній формі – з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису або електронної печатки юридичної особи). Датою надходження повідомлення є дата його реєстрації в університеті.

2.4. Комісія здійснює перевірку повідомлення на дотримання вимог пунктів 2.1 – 2.3 Порядку та у строк до десяти робочих днів від дати надходження приймає рішення про прийняття повідомлення до розгляду або про залишення без розгляду та оприлюднює його на офіційному веб-сайті університету.

У разі залишення Комісією повідомлення без розгляду у такий же строк заявник інформується про прийняте рішення та його підстави.

У разі прийняття Комісією повідомлення до розгляду копія повідомлення надсилається особі, стосовно якої надійшло повідомлення, якщо спосіб зв'язку з особою відомий.

2.5. Комісія у разі прийняття до розгляду повідомлення щодо наявності у дисертації доктора філософії (захист якої був проведений у разовій спеціалізованій вченій раді, утвореній після 31 грудня 2022 року) та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати такої дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації протягом п'яти робочих днів також вносить інформацію до інформаційної системи Національного агентства «naqa.svr».

2.6. Персональні дані заявника зберігаються та використовуються відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

2.7. Анонімні повідомлення не підлягають розгляду.

2.8. З метою розгляду повідомлення Комісія має право:

1) одержувати в установленому законодавством порядку документи та матеріали, необхідні для розгляду повідомлення;

2) залучати зовнішніх експертів для встановлення наявності або відсутності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації;

3) використовувати відповідне програмне забезпечення для перевірки викладених у повідомленні відомостей та аналізу академічного твору щодо наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

2.9. Не допускається подання звернення без обґрунтованої інформації по суті порушення з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення).

3. РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕННЯ

3.1. Комісія здійснює перевірку викладених у повідомленні відомостей та аналіз академічного твору щодо наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та приймає рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення.

3.2. З метою запобігання конфлікту інтересів під час розгляду повідомлення та за потреби додаткового аналізу академічного твору на предмет наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, за рішенням Комісії можуть запрошуватися як експерти педагогічні, науково-педагогічні та/або наукові працівники інших закладів освіти, наукових установ.

3.3. У разі наявності у члена Комісії реального або потенційного конфлікту інтересів або за наявності інших підстав, що можуть свідчити про його упередженість під час розгляду подання, за рішенням Комісії він відводиться від відповідного розгляду.

Рішення про відвід члена Комісії приймається на підставі письмової заяви особи, яка подавала повідомлення, особи, стосовно академічного твору якої розглядається повідомлення, або заяви про самовідвід члена Комісії. Заява подається до початку розгляду повідомлення на засіданні Комісії.

Член Комісії не бере участь у вирішенні питання щодо власного відводу або самовідводу.

3.4. Інформація про дату, час і місце розгляду повідомлення по суті на засіданні Комісії та проект рішення Комісії не пізніш як за три робочі дні до дати розгляду Комісією надсилаються засобами електронного зв'язку (поштою) заявнику та особі, стосовно якої розглядається повідомлення, якщо спосіб зв'язку з особою відомий.

Інформація про дату, час і місце розгляду повідомлення на засіданні Комісії у той самий строк оприлюднюється на веб-сайті університету.

Участь зазначених осіб не є обов'язковою. Вказані особи вважаються повідомленими про дату, час і місце засідання Комісії з дня, наступного за днем інформування (засобами зв'язку, або шляхом оприлюднення відповідної інформації на веб-сайті університету – якщо спосіб зв'язку із особою невідомий).

3.5. Заявник та особа, стосовно якої розглядається повідомлення Комісією, мають право особисто або через свого представника:

- бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;
- бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;
- ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо інформації у повідомленні стосовно наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі та результатів перевірки повідомлення Комісією;
- надавати до них зауваження;
- надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;
- брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

3.6. Засідання Комісії для розгляду повідомлення по суті складається з відкритої та закритої частин.

Заявник та особа, стосовно якої розглядається повідомлення, їх представники мають право бути присутніми на відкритій частині засідання. На запрошення Комісії можуть бути присутні інші особи.

3.7. Розгляд повідомлення починається з доповіді про підстави прийняття повідомлення до розгляду, встановлені та досліджені обставини, висновок по суті питання. Головуючий може надати особам, зазначеним у пункті 3.6 Порядку, слово для пояснень та відповіді на запитання.

3.8. Комісія на закритій частині засідання за наслідками розгляду повідомлення по суті приймає одне з таких рішень:

- про позбавлення особи, щодо якої подано повідомлення, наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням відповідного академічного твору, – у разі встановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації;
- про відмову у позбавленні такої особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання - у разі невстановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Рішення Комісії має бути обґрунтованим, ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення.

Рішення Комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття. Рішення щодо дисертації доктора філософії (захист якої був проведений у разовій спеціалізованій вченій раді, утвореній після 31 грудня 2022 року) та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати такої дисертації, протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття також вноситься до інформаційної системи Національного агентства «naqa.svr».

Рішення Комісії про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання набирає чинності наступного робочого дня з дня спливу

строку для його оскарження, якщо його не було оскаржено.

3.9. Рішення Комісії про позбавлення або про відмову у позбавленні наукового ступеня, вченого звання, а також бездіяльність Комісії щодо ухвалення такого рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення може бути оскаржено до Національного агентства протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення чи спливу строку на розгляд повідомлення.

Рішення Комісії про позбавлення або про відмову у позбавленні ступеня вищої освіти або бездіяльність Комісії щодо ухвалення такого рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення може бути оскаржено до Вченої ради університету протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення чи спливу строку на розгляд такого повідомлення.

4. РОЗГЛЯД РІШЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Комісія протягом 10 робочих днів з дня отримання університетом рішення Національного агентства за результатами розгляду скарги на рішення Комісії зобов'язаний його розглянути та прийняти рішення:

- про позбавлення особи наукового ступеня та/або вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням академічного твору (академічних творів), в якому (яких) Національним агентством було встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації;

- про відмову у позбавленні особи наукового ступеня та/або вченого звання у разі невстановлення Національним агентством наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі та/або з урахуванням якого (яких) присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання.

Рішення Комісії про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання набирає чинності наступного робочого дня з дня спливу строку для його оскарження, якщо його не було оскаржено.

4.2. Рішення Комісії може бути оскаржено до Вченої ради університету протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення.

4.3. Вчена рада університету у порядку, визначеному внутрішніми актами, розглядає скаргу та за результатами розгляду приймає рішення шляхом таємного голосування. Таке рішення не потребує введення в дію ректором університету та оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття.

Рішення за результатами розгляду скарги набирає чинності з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті університету.

5. ДОБРОВІЛЬНА ВІДМОВА ВІД НАУКОВОГО СТУПЕНЯ, СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРИСВОЄННЯ ВІДПОВІДНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

5.1. Особа, яка має науковий ступінь, може добровільно відмовитися від відповідного наукового ступеня, подавши до МОН України заяву в довільній формі, засвідчену нотаріально.

Протягом десяти робочих днів з дня надходження заяви МОН України скасовує рішення відповідної ради та визнає диплом недійсним, про що видається наказ, який розміщується на офіційному веб-сайті МОН України (постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 № 502 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету

Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів»).

5.2. Особа, яка має ступінь вищої освіти та якій присвоєно відповідну кваліфікацію, до подання експертного висновку, що готується за результатами перевірки інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності, може добровільно відмовитися від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації, подавши до університету відповідну заяву в довільній формі, завірену нотаріально або з використанням кваліфікованого електронного підпису.

Подана заява про відмову від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації не може бути відкликана з дня прийняття університетом рішення про скасування рішення.

Протягом десяти робочих днів із дня надходження заяви університет приймає рішення про скасування рішення. Рішення про скасування рішення набирає чинності через шість місяців з дати його прийняття.

5.3. У разі скасування рішення університет протягом трьох робочих днів інформує особу, щодо якої прийнято рішення, заявника, звертається до МОН України із заявою про внесення відповідної інформації до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, документує рішення в особовій справі особи, щодо якої прийнято рішення, а також розміщує зазначену інформацію у відкритому доступі на офіційному веб-сайті університету. В інформації у відкритому доступі відображаються рік випуску, спеціальність, спеціалізація та/або освітня програма, серія та реєстраційний номер диплому.

5.4. У разі скасування рішення відповідний документ про вищу освіту та документи про вищу освіту, видані на його основі, стають недійсними.

Розроблено робочою групою:

Олександр Азюковський – ректор;

Артем Павличенко – перший проректор;

Ігор Нікітенко – проректор з науково-педагогічної та навчально-виховної роботи;

Тетяна Маматова – начальник відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

Юлія Тюрє – професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права;

Микола Бабенко – начальник юридичного відділу.